

Schavot als aanklacht

Kunstwerk 'Scaffold' in de Internationale Zone

DEN HAAG | Amerika als hoeder van de vrijheid. Kunstenaar Sam Durant moet er niet veel van hebben. Morgen wordt in het groen langs de Kennedylaan zijn installatie *Scaffold* (schavot) onthuld, een indringende aanklacht tegen de doodstraf.

HERMAN ROSENBERG

Het ziet er op het eerste gezicht onschuldig uit. Leuk klimrek. Beetje duur misschien. Maar dan begint het verband tussen al die balken op te vallen. Ze lijken erg op de lijntjes die we trekken als we het woordspelletje 'Galge' spelen. Hoe langer je kijkt, hoe meer galgen zich losmaken uit het geheel.

De Amerikaanse kunstenaar Sam Durant (1961) baarde vorig jaar opzien met dit werk op de toonaangevende kunstmanifestatie *Documenta* in Kassel. De installatie is één grote aanklacht tegen de strafrechtspleging in de VS in het algemeen en tegen de doodstraf in het bijzonder. Durant wil daarover discussie losmaken, maar in eigen land ligt de zaak zo gevoelig dat geen enkel museum bereid was *Scaffold* te tonen. Daarom exposeert de kunstenaar zijn schepping elders en nu dus in de hoofdstad van het internationaal recht.

De kunstenaar zegt juist hier zijn installatie te willen tonen om erop te wijzen dat er elders veel mis is.

► Het kunstwerk *Scaffold*, dat deze week is opgebouwd in de 'Internationale Zone'.

FOTO FRANK JANSEN

„De Verenigde Staten zijn de enige westerse democratie die de doodstraf toepassen. We bevinden ons in het gezelschap van China, Iran, Irak, Pakistan en Soedan. Er zijn veel argumenten tegen de doodstraf, waaronder het feit dat de doodstraf niet leidt tot minder misdaad. In Amerika zit een op de honderd burgers in de gevangenis en zelfs een op negen Afro-Amerikaanse mannen.”

Met die laatste opmerking geeft Durant aan dat zijn werk ook een

protest is tegen racisme in het justiciële systeem. „De galg verwijst ook naar het lynchen van zwarte Amerikanen. Het is niet voor niets dat de meeste doodvonnissen worden voltrokken in de zuidelijke staten.”

Speelobject

Scaffold bevat nog meer lagen. Durant legt bewust de link tussen speelobject en galg. Het is een uitwerking van het verontrustende Amerikaanse patroon dat *school to*

prison pipeline wordt genoemd: een sociale carrière in armere milieus die jongens snel op het verkeerde pad doet belanden.

Sam Durant is door het kunstcentrum Stroom naar Den Haag gehaald in het kader van het project *See you in The Hague* over de zonen schaduwzijden van Den Haag als stad van recht en vrede. Morgen is er vanaf 13.00 uur een programma met lezingen en het popconcert *Murdersongs on Scaffold*.